

A kézi könyvkötés kiváló ismerője

Tóth György

Kassai Zenona 1970-ben – Lengyelországban – sikeres könyvkötő szakmunkásvizsgát tett. Majd könyvkötő kisiparos mellett dolgozott, melynek eredménye, hogy könyvkötőmester oklevelet szerzett 1971-ben.

1972-ben Esztergomba költözött, meséli bájos, kedves akcentusával Zenona. Költözése után a dorogi bánya könyvkötő üzemében helyezkedett el, mint könyvkötő szakmunkás. Nagy lehetőség adódott számára: 1974-ben sikerült vásárolnia egy könyvkötő műhelyt. A munka mellett – szabad idejében is – a könyvkötőszakmát művelte.

1980-ban kiváltotta a könyvkötő kisiparos engedélyt, így a szakmát a saját műhelyében folytatta. A műhelyben büszkén mutatta az általa elnevezett „dicsőségtáblát”, ahova a számos kitüntetését, okleveleit kihelyezte. Példaképe †Farkas Péter bácsi, aranykoszorús könyvkötőmester. Büszkén és szeretettel, tisztelettel mutatja, hogy tőle kapta, és a neki dedikált versét is őrzi a táblán.

Az IPOSZ 1999-ben az Aranykéz Kézműves Szakmai Díjat adományozta kiváló szakmai munkája elismeréséért. 2008-ban Aranykoszorút, 2009-ben a Magyar Kézművességért Díj arany fokozatát kapta meg az IPOSZ-tól.

Széles körű szakmai tapasztalattal rendelkező könyvkötőmester és könyvrestaurátor, aki nagy lelkesedéssel részt vett a Szlovákia komáromi Városi Könyvtár 60 db-os kötetének (XVIII. sz.-i könyvek) restaurálásában. A kiváló szakmai tudását jelzi, hogy 1597-ben készült – egyházi tartalmú – fatáblás kötést is restaurált.

Nagy örömmel mutatott meg egy 1693-ban készült – történelmi témájú –, kézzel festett előzékű, eresze vert, bőrborítású könyvet, amelyet jelenleg restaurál.

A könyvkötőszakmát magas szinten végzi, mely annak köszönhető, hogy folyamatosan képezte, illetve képezi magát. 1988-ban Maceratában (Olaszország) egy továbbképzésen megtanulta, hogy egy könyvet milyen műveletekkel,

módszerekkel s hányféleképpen lehet bekötni. A tartalmi és formai összhangot figyelembe kellett venni.

A szakmáért sokat is áldoz. Saját költségén Achenben két hétig nemcsak könyveket kötött, hanem a könyvrestaurálás műveleteit felsőfokon is elsajátította.

Három gyermeke közül Berta leánya – aki könyvkötő – folytatja tovább édesanyja szakma iránti szeretetét.

Zenona takaros műhelye jól felszerelt, ahol az ívvágógépen kívül számtalan egyedi kis gép, kézi szerszámok megtalálhatók.

Nem csak könyveket köt, hanem különböző típusú étlapokat is készít a kinyomtatott ívek-ből, a megrendelők igényeinek figyelembevételével.

Szomorúan mutatja, hogy az aranyozás művelete – egyes termékeken – már nem igény, mivel a szitanyomtatással is esztétikussá válhat a füzetek arcoldala.

A könyvkötőmesternek a könyvkötés nem csak a szakmája, hanem a hobija is. Örömmel látom, hogy a munkája mellett szenvedélyesen gyűjti a régi szerszámokat is.

Zenonát, a szakmát szerető – aki még a nyugdíjas éveiben is lelkesen beszél a könyvkötésről –, a nagy gyakorlati tudással, külföldi tapasztalatokkal rendelkező mestert örömmel mutattam be a lap olvasóinak.